

MỸ - EU: CHÂM NGÒI CUỘC CHIẾN MỚI TỪ THUẾ DỊCH VỤ KỸ THUẬT SỐ

Ngày 14/5/2020, Pháp tuyên bố sẽ áp thuế dịch vụ kỹ thuật số (DST) lên các tập đoàn công nghệ quốc tế, mà chủ yếu là các công ty lớn của Mỹ vào cuối năm 2020, bất chấp những kết quả đàm phán hoà hoãn vấn đề này giữa Mỹ và Pháp hồi đầu năm. Động thái này của Pháp rất có thể sẽ mở ra một vòng áp thuế và trả đũa mới giữa Mỹ và Pháp, mà thậm chí cả EU, trong thời gian tới, dù hai bên đều đang phải đối mặt với suy thoái kinh tế từ dịch bệnh COVID-19.

Thực tế, căng thẳng đã nhen nhóm

từ khi Pháp khởi xướng ý tưởng áp dụng thuế DST nhằm ngăn chặn tình trạng trốn thuế của các tập đoàn công nghệ quốc tế ngày 6/3/2019. Cụ thể, Pháp đề xuất áp thuế 3% lên doanh thu thu được tại Pháp của các dịch vụ kỹ thuật số cung cấp bởi các công ty công nghệ có doanh thu hàng năm trên 25 triệu euro tại Pháp và trên 750 triệu euro toàn cầu. Đối tượng bị tác động bởi đề xuất này chủ yếu là các tập đoàn của Mỹ như Amazon, Facebook, Apple, Microsoft và Google. Phản ứng lại, Mỹ đã tiến hành một cuộc điều tra về thuế DST của Pháp theo Mục 301 Đạo luật

Thương mại năm 1974. Từ kết quả của cuộc điều tra, ngày 7/1/2020, Mỹ đã đe dọa sẽ áp thuế bổ sung lên tới 100% lên 2,4 tỷ USD các mặt hàng nhập khẩu chính từ Pháp như rượu vang, pho-mát và ví cầm tay như một đòn trả đũa. Tuy nhiên, sau đó hai bên đã tiến hành thương lượng và đạt được thoả thuận chung vào tháng 1/2020. Theo thoả thuận này, Pháp đồng ý lùi thời hạn áp dụng thuế cho đến cuối năm 2020 để tiếp tục đàm phán, và tình hình tạm thời được hoà hoãn.

Tuy nhiên, những thiệt hại nặng về kinh tế từ Covid làm cho Pháp thay đổi quan điểm về vấn đề này và đưa ra tuyên bố giữ nguyên lộ trình áp thuế dịch vụ kỹ thuật số vào cuối năm 2020 nói trên. Ngày 17/6/2020, Đại diện Thương mại Mỹ Robert Lighthizer cho biết Mỹ sẽ không ngần ngại áp thuế trả đũa Pháp.

Không chỉ riêng Pháp, nhiều quốc gia khác cũng đã áp dụng hoặc đang đề xuất áp dụng thuế DST, dao động từ 2-7,5%. Vì vậy, ngày 2/6/2020, Văn phòng Đại diện Thương mại Mỹ (USTR) tiếp tục mở cuộc điều tra về việc này đối với 10 nền kinh tế, trong đó có Liên minh châu Âu (EU), 6 nước thuộc EU (Áo, Cộng hoà Séc, Ý, Tây Ban Nha, Thổ Nhĩ Kỳ và Anh), và Ấn Độ, Braxin, Indonesia như một động thái thể hiện quan điểm không khoan nhượng của Mỹ. Bên cạnh đó, ngày 12/6/2020, Mỹ đột ngột thông báo rút khỏi đàm phán với các nước OECD việc đánh thuế DST vì cho rằng các cuộc đàm phán này không đem lại kết quả gì ngoài việc xây dựng một cơ chế mang tính phân biệt đối xử với các công ty kỹ thuật số của Mỹ.

Trong khi cuộc chiến về thuế DST chưa có hồi dứt thì mối quan hệ giữa Mỹ với EU lại càng thêm căng thẳng. Mâu thuẫn lâu nay về vấn đề trợ cấp

cho các hãng máy bay lại tiếp tục bùng nổ khi ngày 24/6/2020, Mỹ đột ngột tuyên bố đang cân nhắc mức thuế bổ sung lên tới 100% đối với 3,1 tỷ USD hàng hoá nhập khẩu từ EU. Mặc dù Mỹ đã từng đạt được các thoả thuận hoà hoãn căng thẳng thương mại với Canada, Mexico và Trung Quốc, nhưng với EU, dù sau nhiều vòng đàm phán, hai đối tác này vẫn chưa thể đạt được bất cứ cam kết chung nào, từ vấn đề thuế DST, hay trợ cấp về máy bay...

Giới quan sát cho rằng mâu thuẫn thương mại Mỹ - EU có thể sẽ tiếp tục nóng trong thời gian tới, đặc biệt khi đại dịch COVID-19 đang ảnh hưởng nghiêm trọng tới tình hình kinh tế của cả hai bên, thì bất kỳ động thái nào của một bên dù nhỏ cũng có thể làm bùng lên một cuộc chiến thương mại mới. ■

